

LEGE
Privind Statutul Controlorului Civil de Trafic Aerian din România

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

SECȚIUNEA 1

Domeniu de aplicare

Art. 1 - (1) Prezenta lege reglementează statutul controlorului civil de trafic aerian din România care desfășoară sau a desfășurat, conform legii, activități de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian în spațiul aerian național al României și în orice alt spațiu aerian delegat României prin acordurile la care România este parte.

(2) Statutul stabilește regimul juridic, categoriile, competențele, drepturile și obligațiile specifice ale controlorului civil de trafic aerian din România, precum și responsabilitățile acestuia.

Art. 2 - (1) În sensul prezentei legi, prin controlor civil de trafic aerian din România se înțelege acea persoană, care deține sau a deținut Licența de controlor civil de trafic aerian emisă conform legii, în temeiul căreia desfășoară sau a desfășurat activități de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian al României și în orice alt spațiu aerian delegat României prin acordurile la care România este parte.

(2) Controlorul civil de trafic aerian din România își desfășoară activitatea în scopul asigurării serviciilor de trafic aerian în condiții de siguranță, în conformitate cu legislația internă, cu standardele, reglementările interne și internaționale aplicabile, precum și în conformitate cu practicile recomandate de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte.

SECȚIUNEA 2

Definiții

Art. 3- (1) În sensul prezentei legi, termenii utilizați au următorul înțeles:

a) **Autoritatea de Stat** - Ministerul de resort în domeniul transporturilor, care își exercită autoritatea, direct sau prin organisme tehnice specializate, instituții publice subordonate, unități care funcționează sub autoritatea ori coordonarea sa sau societăți comerciale autorizate.

b) **Autoritatea de Licențiere** - organismul tehnic specializat, desemnat de către Autoritatea de Stat drept responsabil pentru licențierea controlorilor civili de trafic aerian.

c) **Autorizare** - un înscris, parte integrantă a Licenței CTA, prin care se indică Unitatea de trafic aerian și pozițiile sau sectoarele operaționale la care controlorul este autorizat să exercite prerogativele Calificării/Calificărilor valabile care sunt prevăzute în Licența CTA respectivă, precum și anumite condiții speciale, drepturi sau limitări referitoare la respectivele Calificări.

- d) **Biroul de raportare a serviciilor de trafic aerian sau Biroul ARO/Briefing** - unitate stabilită cu scopul de a primi rapoarte privind Serviciile de trafic aerian și planuri de zbor depuse înainte de decolare, care poate fi separată sau combinată cu o altă unitate de trafic aerian sau cu o unitate a Serviciilor de informare aeronautică de aerodrom.
- e) **Birou NOTAM International** - birou desemnat pentru realizarea schimbului de mesaje NOTAM;
- e) **Calificare** - un înscris, parte integrantă a Licenței CTA, prin care se stabilesc anumite condiții speciale, drepturi sau limitări referitoare la respectiva licență. Calificările sunt prevăzute în Anexa 1.
- f) **Calificare valabilă** - Calificare care permite unui controlor civil de trafic aerian să exercite prerogativele conferite de aceasta, în conformitate cu Autorizările înscrise în Licența CTA.
- g) **Centru regional de control - ACC** - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control al traficului aerian și/sau Serviciul de informare a zborurilor controlate în cuprinsul unor regiuni de control aflate în responsabilitatea sa.
- h) **Certificat medical** - dovadă acordată de Autoritatea de Licențiere, care demonstrează că titularul unei Licențe CTA îndeplinește cerințele specifice din punctul de vedere al aptitudinii medicale pentru a desfășura activitatea de controlor civil de trafic aerian. Acesta este emis ca urmare a evaluării efectuată de Autoritatea de Licențiere a raportului transmis de către examinatorul medical desemnat, care a condus examinarea medicală a solicitantului unei licențe.
- i) **Certificat de competență** - document eliberat ca urmare a aplicării metodologiei aprobate de către Autoritatea de Licențiere și care atestă îndeplinirea cerințelor de competență profesională ale controlorului civil de trafic aerian referitoare la cunoștințele, abilitățile și experiența corespunzătoare, necesare pentru a furniza Serviciile de control al traficului aerian înscrise într-o Licență de controlor civil de trafic aerian.
- j) **Centru de informare a zborurilor - FIC** - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de informare a zborurilor și Serviciul de alarmare.
- k) **Evaluator** – controlor civil de trafic aerian autorizat Instructor, recunoscut de Autoritatea de Licențiere, în scopul evaluării performanței controlorilor civili de trafic aerian, în cadrul Schemei de menținere a competenței.
- l) **Examinator** – controlor civil de trafic aerian autorizat de Autoritatea de Licențiere să efectueze examinările controlorilor civili de trafic aerian pentru obținerea și menținerea Certificatului de competență conform Schemei de menținere a competenței.
- m) **Incident critic** - orice incident care, prin expunere directă sau indirectă a controlorului civil de trafic aerian la evenimente cu caracter neobișnuit, cu apariție bruscă soldată cu pierderea sau diminuarea controlului situației și cu consecințe traumatizante în plan psihic și/sau echilibrului

fiziologic, generează consecințe negative asupra performanței profesionale și adaptării generale a controlorului civil de trafic aerian.

n) **Instructor** - termen generic desemnând, după caz, controlorul civil de trafic aerian deținător al unei Autorizări, asociată Licenței CTA, de "Instructor dirijare sol", "Instructor informare", "Instructor simulator" sau "Instructor în trafic real".

o) **Instructor dirijare sol** - Instructor autorizat pentru instruirea în cadrul serviciilor de dirijare sol.

p) **Instructor informare** - Instructor autorizat pentru instruirea în cadrul Serviciilor de informare aeronautică sau Serviciilor de informare a zborurilor.

q) **Instructor simulator** - Instructor autorizat să asigure Instruire la simulator.

r) **Instructor în trafic real** - Instructor autorizat să asigure Instruire în trafic real.

s) **Instruire la simulator** - fază a pregătirii practice a controlorului civil de trafic aerian la nivelul Unităților de trafic aerian prin folosirea intensivă a simulatorului și a altor mijloace de pregătire sintetică adaptate locației și tipului de Unitate a serviciilor de trafic aerian, sub supervizarea unui Instructor atestat.

t) **Instruire în trafic real** - fază a pregătirii practice a controlorului civil de trafic aerian, caracterizată prin integrarea în practică, în situație de trafic real, a cunoștințelor, abilităților și practicilor dobândite în prealabil și care au legătură cu serviciul, sub supervizarea unui Instructor în trafic real.

u) **Licența de controlor civil de trafic aerian** sau **Licența CTA** - document prin care se atestă că o persoană este calificată și autorizată să furnizeze Servicii de trafic aerian în virtutea cunoștințelor, experienței, competenței, abilităților, precum și aptitudinilor fizice și mentale dovedite și care conține date și atestări personale, medicale și profesionale, inclusiv detalii referitoare la Calificările și Autorizările asociate, tipurile de Servicii de control al traficului aerian pe care titularul acestuia le poate furniza, precum și Unitatea/Unitățile ATC la care acestea pot fi furnizate.

v) **Program de susținere psihologică** - program complex de management al stresului indus controlorului civil de trafic aerian urmare a unui Incident critic. Programul constă în acordarea de consiliere psihologică imediat după un Incident critic.

w) **Schema de menținere a competenței** - metodologie aprobată de către Autoritatea de Licențiere, prin care aceasta se asigură că furnizorul de servicii autorizat evaluează și menține la nivelul Unităților de trafic aerian competența profesională a deținătorilor de Licență CTA.

x) **Serviciu de control al traficului aerian** – serviciu furnizat de către Unitățile de trafic aerian, în scopul:

- i) prevenirii abordajelor dintre aeronave;
- ii) prevenirii coliziunilor dintre aeronavele și obstacolele de pe suprafața de manevră;
- iii) intensificării și regularizării fluxului traficului aerian.

- aa) **serviciu de informare aeronautică** - serviciu stabilit în cadrul unei zone de acoperire definite, furnizat cu scopul de a da informațiile/datele aeronautice necesare siguranței, regularității și eficienței navigației aeriene.
- bb) **serviciu de trafic aerian** - termen generic ce semnifică, după caz, Serviciul de control al traficului aerian (Serviciul de control regional, Serviciul de control de apropiere, Serviciul de control de aerodrom), Serviciul de informare a zborului, Serviciul de alarmare, Serviciul consultativ de trafic aerian.
- cc) **serviciu de control regional** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat zborurilor controlate în regiunea de control.
- dd) **serviciu de control de apropiere** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat zborurilor controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză.
- ee) **serviciu de control de aerodrom** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat traficului de aerodrom.
- ff) **serviciu de informare a zborurilor** - Serviciu de trafic aerian furnizat cu scopul de a oferi recomandări și informații utile pentru desfășurarea sigură și eficientă a zborurilor.
- gg) **serviciu de alarmare** - Serviciu de trafic aerian furnizat pentru informarea organizațiilor și autorităților competente referitor la aeronavele care necesită acțiuni de căutare și salvare, precum și pentru a asista organizațiile respective, conform necesităților.
- hh) **serviciul consultativ de trafic aerian** - Serviciu de trafic aerian furnizat în cuprinsul unui spațiu aerian consultativ în scopul asigurării eșalonării, în măsura posibilității, între aeronavele care operează după planuri de zbor IFR.
- ii) **SOL** - unitate de trafic dirijare la sol pe aerodrom.
- jj) **Turnul de control de aerodrom** - TWR - o Unitate de trafic aerian stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control și/sau Serviciul de informare al zborurilor de aerodrom.
- kk) **Unitate a serviciilor de trafic aerian sau Unitate de trafic aerian** - Termen generic care desemnează, după caz, o Unitate de control al traficului aerian, un Centru de informare a zborului sau un Birou de raportare a serviciilor de trafic aerian.
- ll) **Unitate de control al traficului aerian sau Unitate ATC** - termen generic care desemnează, după caz, un Centru de control regional, o Unitate de control de apropiere sau un Turn de control de aerodrom.

mm) Unitate de control de apropiere sau Unitate APP - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control al traficului aerian și/sau Serviciul de informare a zborurilor, a aeronavelor controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză.

CAPITOLUL II CATEGORII DE CONTROLORI CIVILI DE TRAFIC AERIAN DIN ROMÂNIA

Art. 4- (1) În funcție de Serviciul de control al traficului aerian și de Unitatile ATC în care sunt asigurate aceste servicii, în România sunt recunoscute următoarele categorii de controlori civili de trafic aerian:

a) *Controlori civili de dirijare trafic aerian - CTA*

- i) CTA - ACC - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor pentru zborurile controlate în cuprinsul unor regiuni de control aflate în responsabilitatea sa;
- ii) CTA - APP - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor pentru zborurile controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză;
- iii) CTA - TWR - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor în cadrul unei Unități de control al traficului aerian de aerodrom;
- iv) CTA - SOL - controlorii civili de trafic aerian care asigură serviciile de dirijare la sol pe aerodrom;

b) *Controlori informare trafic aerian - CITA*

- i) CITA ACC - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare a zborurilor furnizând avizele, informațiile și datele necesare desfășurării eficiente și în siguranță a zborurilor, prelucrarea și procesarea mesajelor și datelor de trafic aerian, precum și managementul traficului aerian;
- ii) CITA TWR - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare aeronautică în cadrul unei Unități de control al traficului aerian de aerodrom;
- iii) CITA ARO/Briefing - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare aeronautică înainte și după zbor, schimbul de mesaje ATS și schimbul de mesaje ATFCM;
- iv) CITA NOTAM - controlori civili de trafic aerian care realizează schimbul de mesaje NOTAM ;

(2) Controlorii civili de trafic aerian pot fi:

- a) controlori civili de trafic aerian stagiați
- b) controlori civili de trafic aerian

(3) Controlorii civili de trafic aerian sunt încadrați pe funcții în conformitate cu Anexa 5.

Art. 5 - Perioada de stagiu este stabilită pentru fiecare Calificare în parte prin reglementările emise în acest sens de Autoritatea de Licențiere.

Art. 6 - (1) Controlorul civil de trafic aerian poate exercita numai acele activități permise de Calificările și Autorizările asociate Licenței CTA .

(2) Calificările/Autorizările controlorilor civili de trafic aerian sunt cuprinse în Anexa I și se acordă de Autoritatea de Licențiere conform legislației și reglementărilor în vigoare.

Art. 7- Autoritatea de Licențiere stabilește prin reglementări condițiile și cerințele specifice pentru obținerea unei anumite Calificări și/sau Autorizări, în funcție de serviciul și Unitatea de servicii a traficului aerian.

CAPITOLUL III LICENȚIEREA CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

SECȚIUNEA 1

Licența CTA

Art. 8- (1). Licența de controlor civil de trafic aerian este valabilă pe toată durata vieții titularului.

(2). Titularul unei Licențe de controlor civil de trafic aerian nu are dreptul să exercite prerogativele conferite decât dacă aceasta conține o Calificare valabilă, Autorizările asociate conform legislației și reglementărilor în vigoare, precum și un Certificat medical în termen de valabilitate eliberat conform legii.

Art. 9- Licențele CTA sunt de două tipuri:

- a) licența de controlor civil de trafic aerian stagiar
- b) licența de controlor civil de trafic aerian

SECȚIUNEA 2

Menținerea Licenței CTA

Art. 10- (1). După obținerea unei Calificări valabile, controlorul civil de trafic aerian trebuie să demonstreze, prin participarea la evaluări continue și/sau periodice, continuitatea competenței sale profesionale, în vederea menținerii dreptului de exercitare a prerogativelor conferite de licența respectivă.

(2). Evaluarea continuă și/sau periodică a competenței profesionale se va realiza pentru fiecare categorie de controlori civili de trafic aerian conform reglementărilor în vigoare.

SECȚIUNEA 3

Suspendarea și revocarea Licenței CTA

Art. 11- (1). Suspendarea Licenței CTA sau a Calificărilor și/sau Autorizărilor se dispune de către Autoritatea de Licențiere conform legislației și reglementărilor în vigoare.

(2). Suspendarea poate fi ridicată, în condițiile prevăzute de reglementările aplicabile privind reantrenarea și evaluarea competenței persoanei în cauză.

Art. 12- (1). Autoritatea de Licențiere poate revoca Licența CTA și/sau Calificările și/sau Autorizările, dacă un controlor civil de trafic aerian nu se poate conforma condițiilor impuse în scopul ridicării unei suspendări, iar pregătirea sa ulterioară se face fără succes sau este considerată necorespunzătoare.

(2). - Un controlor civil de trafic aerian căruia i s-a revocat licența nu mai are dreptul să furnizeze Servicii de trafic aerian.

Art. 13. Autoritatea de Licențiere trebuie să manifeste imparțialitate și transparență în realizarea atribuțiilor care îi revin potrivit legii.

CAPITOLUL IV

DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

SECȚIUNEA 1

Drepturile controlorului civil de trafic aerian

Art. 14- Toate categoriile de controlori civili de trafic aerian au drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare, din prevederile prezentei legi, precum și din prevederile contractelor individuale și colective de muncă aplicabile la nivelul Unităților de servicii de trafic aerian în care controlorii civil de trafic aerian sunt angajați.

Art. 15- (1) Controlorului civil de trafic aerian îi este garantat dreptul la libera exprimare, în condițiile legii și cu respectarea confidențialității asupra informațiilor care ar putea aduce atingere siguranței naționale.

(2) Libertatea de exprimare a controlorului civil de trafic aerian nu este îngrădită de obligația de raportare prevăzută la articolul 34 din prezenta lege.

Art. 16- Controlorul civil de trafic aerian are dreptul de a fi informat și consultat cu privire la deciziile care se iau în aplicarea prezentei legi și care îl vizează în mod direct.

Art. 17- Controlorul civil de trafic aerian este încadrat la locul de muncă în condiții de muncă speciale.

Art. 18- (1) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de sporuri pentru condiții de muncă speciale, conform contractelor colective de muncă aplicabile și dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de spor pentru condiții grele de muncă de până la 15% și de un spor pentru lucrul la ecrane radar pentru condiții nocive de lucru.

Art. 19- (1) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian este de 30 de ore pe săptămână.

(2) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian din Biroul ARO/Briefing este de 40 de ore pe săptămână.

(3) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian informare ACC este de 36 de ore pe săptămână.

(4) Având în vedere natura muncii prestate, timpul de muncă al controlorului civil de trafic aerian este repartizat inegal, efectuat în ture conform prevederilor contractelor de muncă aplicabile.

Art. 20- Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de formare și perfecționare profesională în condițiile legii.

Art. 21- Controlorul civil de trafic aerian implicat într-un Incident critic, beneficiază de un Program de susținere psihologică.

Art. 22- (1) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de concediu de odihnă în condițiile prezentei legi, a legilor și a contractelor colective și/sau individuale de muncă aplicabile.

(2) Controlorii civili de trafic aerian beneficiază de un concediu anual de odihnă suplimentar, precum și de un concediu anual de recuperare psihologică, conform Anexei 2.

Art. 23 (1) Concediul de recuperare psihologică se acordă de către angajator și se execută integral într-o unitate / locație / stațiune turistică sau balneoclimaterică. Concediul de recuperare psihologică este obligatoriu și gratuit, costurile aferente, inclusiv cele de transport, fiind suportate de către angajator.

(2) Pe durata concediului de recuperare psihologică, controlorul civil de trafic aerian primește drepturile salariale la nivelul celor corespunzătoare ultimei luni anterioare efectuării concediului de recuperare psihologică.

Art. 24- (1) Controlorii civili de trafic aerian beneficiază de pensie de serviciu, în condițiile prezentei legi, într-un quantum cuprins între 60% și 85% din media veniturilor salariale nete realizate în 6 luni consecutiv lucrate în calitate de controlor civil de trafic aerian, la alegerea persoanei în cauză, în funcție de numărul de ani lucrați în activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian, conform Anexei 4.

(2) Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public de pensii se suportă din bugetul angajatorului controlorului civil de trafic aerian.

(3) Vârsta standard de pensionare pentru controlorii civili de trafic aerian este de 57 ani, atât pentru femei cât și pentru bărbați.

(4) Controlorul civil de trafic aerian poate fi pensionat la cerere cu cel mult 5 ani înainte de atingerea vârstei standard prevăzută la alin. 3 dacă a realizat un stagiu cumulativ de cotizare de cel puțin 25 de ani la sistemul public de pensii și o perioadă minimă cumulativă de 25 de ani de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian.

(5) Pensionarea anticipată a controlorilor civili de trafic aerian, prevăzută la alin. 4, se va face la cerere, gradual, conform prevederilor Anexei 3.

(6) Controlorul civil de trafic aerian poate beneficia și de o pensie facultativă, în condițiile legii.

(7) Pentru persoanele care, la data pensionării, nu mai exercită profesia de controlor civil de trafic aerian, cuantumul pensiei de serviciu va fi stabilit în funcție de numărul de ani lucrați în activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian, după caz și va fi stabilit în conformitate cu Anexa 4. În acest caz, pensia de serviciu se stabilește având ca bază de calcul media salariilor nete realizate în ultimele 6 luni de către un controlor civil de trafic aerian aflat în activitate, în condiții identice de vechime, calificări și autorizări echivalente.

(8) Pensile de serviciu se actualizează anual, pe baza următoarei proceduri:

a) Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale transmite angajatorului controlorilor civili de trafic aerian, la finalul fiecărui an, listele cu titularii pensiilor de serviciu aflați în plată în luna decembrie a fiecărui an;

b) Angajatorul controlorilor civili de trafic aerian transmite în luna ianuarie a fiecărui an situația cuprinzând datele necesare actualizării pensiilor de serviciu;

c) Actualizarea pensiilor de serviciu ale controlorilor civili de trafic aerian se face la începutul fiecărui an, pe baza informațiilor furnizate de către angajatorul controlorilor civili de trafic aerian, în raport cu media salariilor nete realizate în ultimele 6 luni de către controlorii civili de trafic aerian, cu funcții, calificări și autorizări echivalente.

Art. 25. - (1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, controlorul civil de trafic aerian a cărui inaptitudine fizică sau psihologică de a presta Serviciul de control al traficului aerian este atestată de un Certificat medical, va fi trecut în cadrul aceleiași angajator într-o altă muncă corespunzătoare pregătirii sale și conform contractelor colective și/sau contractelor individuale de muncă aplicabile.

(2) În conformitate cu prezenta lege, în cazul în care angajatorul este pus în situația de a efectua mutări de personal ca urmare a necesității operaționale, restrângerii activității, re tehnologizării și automatizării, controlorul civil de trafic aerian în cauză va fi trecut în cadrul aceleiași angajator într-o altă muncă corespunzătoare pregătirii sale și conform contractelor colective și/sau contractelor individuale de muncă aplicabile.

Art. 26. - (1) La decesul controlorului civil de trafic aerian, copii și/sau sotul supraviețuitor al acestuia beneficiază de pensie de urmaș, în condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) Pensia de urmaș se calculează din pensia de serviciu a titularului aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul în condițiile prezentei legi, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia stabilită sau cuvenită în sistemul public de pensii.

Art. 27. - Controlorul civil de trafic aerian va fi asigurat de către angajator pentru risc profesional și pentru cazurile de producere a unor accidente de muncă urmate de deces, invaliditate permanentă sau

temporară, spitalizare, precum și pentru cazurile de îmbolnavire cu pierderea capacității de muncă necesară desfășurării activității specifice pentru care deține documentul nominal de calificare. Condițiile de asigurare sunt cele prevăzute de lege și/sau prin contractele colective de muncă aplicabile.

Art. 28. - (1) În cazul pierderii capacității de muncă, necesară desfășurării activităților specifice, produsă din motive neimputabile controlorului civil de trafic aerian, urmat de invaliditate permanentă sau temporară a acestuia, controlorul civil de trafic aerian beneficiază:

a) pe timpul recuperării capacității de muncă, de toate drepturile salariale cu caracter permanent pe care le avea la data pierderii capacității de muncă, până la stabilirea definitivă a situației sale, fără a se depăși însă durata de 2 ani;

b) de o compensație bănească neimpozabilă acordată lunar, până la pensionarea pentru limită de vârstă, care să acopere diferența dintre venitul mediu lunar net indexat din ultimul an de activitate și venitul net lunar obținut ca urmare a imposibilității continuării activității în calitate de controlor civil de trafic aerian.

(2) Drepturile salariale cu caracter permanent și compensația, prevăzute la alin. (1), se asigură de către angajatorul controlorului civil de trafic aerian.

Art. 29- Controlorul civil de trafic aerian va beneficia de toate sporurile stabilite în condițiile legii și a contractelor colective și/sau individuale de muncă aplicabile.

Art. 30 (1) Controlorul civil de trafic aerian va beneficia anual de 12 călătorii gratuite pe cursele aeriene interne, și de o călătorie gratuită pe cursele aeriene internaționale, ale căror costuri sunt suportate de angajator.

(2) Soțul sau soția controlorului civil de trafic aerian, precum și copiii în întreținere, vor beneficia, în aceleași condiții, de câte 6 călătorii pe cursele aeriene interne și de o călătorie pe cursele aeriene internaționale, ale căror costuri sunt suportate de angajator.

SECȚIUNEA 2

Îndatoririle controlorului civil de trafic aerian

Art. 31- Controlorul civil de trafic aerian are obligația de a-și îndeplini îndatoririle de serviciu cu profesionalism, loialitate, corectitudine, în mod conștiincios și corespunzător Calificării atestate prin Licența CTA pe care o deține. Controlorul civil de trafic aerian trebuie să se abțină de la orice fapte care ar putea să aducă prejudicii Unității de trafic aerian în care își desfășoară activitatea.

Art. 32- Controlorul civil de trafic aerian are următoarele îndatoriri:

a) să depună toate eforturile necesare în vederea prevenirii oricărei fapte/ oricărui act care ar putea pune în pericol siguranța traficului aerian, viața personalului sau a pasagerilor aflați la bordul aeronavelor;

b) să aducă la cunoștința conducerii Unității de trafic aerian, conform prevederilor articolului 34 alin.

(1) din prezenta lege, orice neregulă, abatere sau lipsuri în activitatea de dirijare, control și/sau informare, care ar putea duce la periclitarea siguranței traficului aerian;

- c) să participe la cursurile de formare și perfecționare profesională organizate de angajator, precum și de către alte instituții special abilitate;
- d) să cunoască și să aplice în mod corect procedurile, instrucțiunile, normele și reglementările aeronautice civile aplicabile activității de control și informare al traficului aerian pe care o desfășoară;
- e) să cunoască și să respecte prescripțiile de calitate și siguranță a zborului stabilite pentru activitatea de Control al traficului aerian pe care o desfășoară;
- f) să respecte limitele de timp de muncă și odihnă stabilite prin reglementările aplicabile;
- g) să se prezinte la examinările medicale obligatorii;
- h) să informeze autoritățile competente cu privire la situațiile în care condițiile de muncă, mediul de lucru sau orice alte măsuri aplicate aduc sau pot aduce atingere și influențează negativ activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian;
- i) să nu consume și să nu fie sub influența băuturilor alcoolice în timpul serviciului;
- j) să nu consume substanțe halucinogene sau psihotrope;
- k) să nu exercite nici una din atribuțiile deținute în virtutea Licenței CTA în cazurile în care sănătatea sa fizică sau psihică este diminuată într-o măsură care ar putea afecta calitatea și siguranța cu care prestează serviciile de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian și să informeze angajatorul despre inaptitudinea sa;
- l) să păstreze secretul de serviciu în condițiile legii.

Art. 33 - (1) Controlorul civil de trafic aerian are obligația de a respecta reglementările aplicabile în ceea ce privește raportarea tuturor evenimentelor de aviație civilă.

(2) Evenimente de aviație civilă care pun sau pot pune în pericol siguranța traficului aerian, dintre cele raportate conform alineatului (1), vor fi înregistrate într-o bază de date special concepută în acest sens, administrată la nivelul fiecărei Unități de trafic aerian; păstrarea acestora se face exclusiv în scopul prevenirii producerii de evenimente care pot pune în pericol siguranța traficului aerian și în vederea îmbunătățirii siguranței traficului aerian.

(3) Pentru asigurarea confidențialității identității controlorului civil de trafic aerian care a raportat evenimente de aviație civilă, datele de identificare ale acestuia sau alte date personale care ar putea conduce la dezvăluirea identității nu vor fi dezvaluite unei terțe parti, în nici o situație, în afara celor prevăzute expres de lege.

CAPITOLUL V RĂSPUNDEREA CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

Art. 34 - Controlorul civil de trafic aerian care încalcă legile, reglementările, procedurile și instrucțiunile aplicabile activității de control și informare a traficului aerian, îndatoriri ce îi revin potrivit prezentei legi, Licenței CTA, contractelor colective de muncă, contractului individual de muncă și normelor interne, răspunde disciplinar, contravențional, civil sau penal, în funcție de gravitatea abaterii săvârșite, conform prevederilor legale aplicabile.

Art. 35 - Răspunderea controlorului civil de trafic aerian implicat în orice eveniment de aviație civilă și pe care l-a raportat conform prevederilor articolului 34 din prezenta lege, este angajată numai în

cazurile în care este dovedită intenția sau neglijența sa gravă sau în cazul în care este dovedit consumul de către acesta de băuturi alcoolice în timpul serviciului, sau în cazul consumului substanțelor halucinogene sau psihotrope.

CAPITOLUL VI DISPOZIȚII FINALE

Art. 36 - La data intrării în vigoare a prezentei legi, Decretul Lege nr. 125/1990 privind reglementarea unor drepturi ale personalului de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian civil, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54/25.04.1990, precum și orice alte prevederi contrare se abrogă.

Art. 37 - Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile specifice referitoare la controlul traficului aerian, prevăzute în alte legi și reglementări în vigoare.